

Datum

5 september 2024

Onderwerp

VNG inbreng CD Mensenhandel en Prostitutie 11 sept

Geachte woordvoerders mensenhandel en prostitutie,

Op woensdag 11 september debatteert u over mensenhandel en prostitutie. Wij brengen graag enkele punten onder uw aandacht in de hoop dat u dit betreft bij het debat over deze twee belangrijke maatschappelijke onderwerpen.

Thema sekswerk scheiden van mensenhandel

U bespreekt de thema's mensenhandel en sekswerk vaak gezamenlijk, maar dat is niet altijd logisch en terecht. Hoewel er een verband kan zijn, zoals dat ook het geval is bij andere kwetsbare sectoren, verzoeken wij om deze onderwerpen in de toekomst apart te behandelen. Sekswerk is in Nederland een erkende legale en gereguleerde vorm van werk. De Aanpak versterking sociale en juridische positie sekswerkers beoogt mede deze erkenning te versterken. Dit doel verschilt wezenlijk van de aanpak mensenhandel dat zich richt op illegaliteit, misstanden en uitbuiting. Het samenbrengen van deze twee thema's in één commissiedebat kan een visie creëren dat sekswerk gelijk staat aan mensenhandel, wat een onterecht en stigmatiserend beeld scheidt van een legaal beroep en het maatschappelijk debat vertroebelt. Beide onderwerpen verdienen eigen krachtiger en gericht beleid.

Mensenhandel

Allereerst spreken wij onze waardering uit over het versterkte actieplan Samen tegen mensenhandel en de extra financiële middelen die beschikbaar zijn gesteld. Wij zien dit als een belangrijk signaal dat de aanpak van mensenhandel prioriteit heeft en dat ook gemeenten in hun aanpak worden ondersteund. Wij zien uit naar een constructieve, integrale samenwerking.

Structureel financieel tekort opvang slachtoffers mensenhandel met multiproblematiek

De opvang van slachtoffers van mensenhandel met multiproblematiek (OMM) kampt jaarlijks met een tekort van circa 1 miljoen euro, zo blijkt uit een kostenonderzoek uit februari 2024 dat op verzoek van de VNG is uitgevoerd. Vanaf 2026 dreigt dit tekort verder op te lopen. In plaats daarvan moet dit budget (dat nu in een SPUK zit) worden vergroot. Deze slachtoffers hebben intensieve zorg nodig vanwege trauma, verslaving, psychische klachten en instabiele huisvesting. De opvang biedt hen een essentiële kans om de vicieuze cirkel van herhaald slachtofferschap te doorbreken. Wij onderstrepen hiermee ook de **lobbybrief van het Leger des Heils** die de schrijnende realiteit van deze kwetsbare groep in de praktijk meemaakt. Alternatieve aanvullende financiering voor de OMM is echter nog niet gevonden. Zonder extra structurele middelen kunnen gemeenten deze noodzakelijke zorg niet garanderen, wat de veiligheid van slachtoffers in gevaar brengt en de slagkracht van gemeenten belemmert. Wij pleiten daarom voor aanvullende structurele financiering om deze opvang adequaat te kunnen vormgeven.

- ➔ Zorg voor aanvullende en structurele financiering voor de opvang van slachtoffers van mensenhandel met multiproblematiek

Capaciteitstekort AVIM belemmert effectieve aanpak

Tijdens het commissiedebat van 23 december 2023 heeft u aangegeven dat het Actieplan verbeterd moest worden, onder andere door het versterken van de daderaanpak en de samenwerking binnen de keten. In [een nieuwe versie van het actieplan](#) zijn de aangenomen moties verwerkt. Hoewel we de actielijnen steunen, zien we ook dat de praktijk weerbarstig is. Zo blijkt uit verschillende regio's dat het capaciteitstekort bij de AVIM de aanpak van mensenhandel belemmert. Ondanks de grote inzet van alle betrokken partijen, zijn er berichten dat de piketdienst in sommige regio's is stilgelegd, signalen over mensenhandel vanuit toezichthouders onvoldoende worden opgepakt en terugkoppeling van deze signalen aan de melder vaak ontbreekt. Dit brengt de bescherming van slachtoffers, maar ook de continuïteit van de aanpak van daders in gevaar. Het versterken van de capaciteit is essentieel om mensenhandel effectief te bestrijden.

- ➔ Versterk de capaciteit van AVIM om mensenhandel te bestrijden

Uitvoerbaarheid gemeenten wetsvoorstel mensenhandel en artikel 273f

Wij hebben eerder [gereageerd](#) op het Wetsvoorstel voor modernisering en uitbreiding van de strafbaarstelling van mensenhandel. Deze uitbreiding heeft gevolgen voor de uitvoerbaarheid door gemeenten, maar er zijn nog geen passende oplossingen gevonden. De uitbreiding van artikel 273f voegt de strafbaarstelling van 'ernstige benadeling' toe, wat kan leiden tot meer slachtoffers die hulp nodig hebben. Gemeenten zijn deels verantwoordelijk voor opvang en hulpverlening, en moeten ook ernstige benadeling signaleren. Dit vraagt om goede training van toezichthouders en voldoende middelen en capaciteit. Betrokkenheid van gemeenten bij de verdere uitwerking is daarom essentieel.

- ➔ Betrek gemeenten bij de uitwerking van het uitgebreide artikel 273f

Sekswerk

Wet gemeentelijk toezicht op seksbedrijven

Het toezicht en de handhaving in de seksbranche worden al jaren bemoeilijkt door strenge privacywetgeving. Door het ontbreken van een wettelijke grondslag voor het verwerken van bijzondere persoonsgegevens van sekswerkers kunnen gemeenten niet effectief optreden tegen misstanden, in het vergunde en niet-vergunde circuit. Gemeenten mogen bijvoorbeeld geen gegevens van sekswerkers noteren als zij bij controles sekswerkers in het (niet)-vergunde circuit aantreffen. Sekswerkers oefenen daarbij juist in het niet-vergunde circuit in kwetsbare omstandigheden telkens op een nieuwe plek hun werkzaamheden uit. Hier is nu geen zicht en controle op. Dit beperkt bijvoorbeeld de aanpak van illegale exploitanten en het belemmert het creëren van een veilige en gezonde branche. Het opnemen van een grondslag voor gegevensverwerking in de wetgeving is hiervoor essentieel. Wij dringen daarom als eerste stap aan op een snelle behandeling van het [Wetsvoorstel gemeentelijk toezicht op de seksbedrijven](#) (Wgts) in uw Kamer.

- ➔ Geef gemeenten een wettelijke grondslag voor gegevensverwerking middels de Wgts

Wet regulering sekswerk

Wij wachten op duidelijkheid over het Wetsvoorstel regulering sekswerk. In onze [consultatiereactie](#) op de Nota van wijzigingen, hebben wij zorgen geuit over het doel en bepaalde onderdelen van het wetsvoorstel. Tegelijkertijd is het van groot belang dat er nu duidelijkheid komt in welke vorm de Wet regulering sekswerk doorgang zal krijgen. De onduidelijkheid hindert gemeenten in een goede (innovatieve) beleidsvorming, en adequate uitvoering van hun taken en kan leiden tot

rechtsonzekerheid voor sekswerkers en exploitanten. Daarnaast is er nog geen toereikend budget beschikbaar voor de uitvoering van de wet.

→ Gemeenten hebben behoefte aan duidelijkheid over het Wetsvoorstel regulering sekswerk.

U kunt altijd contact opnemen wanneer u nadere vragen heeft.